

“Nederland heeft voor het eerst sinds 1814 het meerpartijenstelsel verlaten,” spreekt de debatleider van de avond. “Voor het eerst in de geschiedenis van het Koninkrijk der Nederlanden zijn we mijne dames, mijne heren, aangekomen bij de eerste premierverkiezing. Vanavond geen negen verschillende politieke kleurtjes meer, maar slechts twee smaken. Twee kandidaten. Een man én een vrouw. Dat dan weer wel. Aan uw rechterzijde,” zegt de gespreksleider, “vinden we een man die het helemaal heeft gemaakt. Hij groeide op in één van de armste wijken van Leeuwarden. Zonder zijn vader die hem en zijn moeder al snel na de geboorte alleen achterliet. Aanvankelijk maakte hij zelfs zijn VMBO niet af. Nu heeft hij zelfs een eredoctoraat aan de Universiteit van Leiden. De universiteit die hij sinds een paar jaar voor de volle 100procent in zijn eigen bezit heeft. Maar dat is het niet het enige. Zijn volledige eigenaarschap geldt ook voor Kolencentrale Borssele, PostNL, Kinderopvangketen Partou, TSN thuiszorg, de gehele Keizersgracht, een kwart van het spoor en alle busmaatschappijen, De Hoge Scholen InHolland, een groot aantal voetbalclubs van Ado Den Haag tot en met VVSB uit Noordwijk en natuurlijk Gomorra Casino (het oude Holland Casino), vliegtuigmaatschappij Gomorra (voormalig Transavia) en hotelketen Gomorra wat ooit bekend stond als Van der Valk. En nu denkt u, als deze man dit allemaal kan, waarom zouden we hem dan ook niet de BV Nederland toevertrouwen? En dat is de vraag die deze man u vanavond waarschijnlijk ook gaat stellen. Hij wil in ieder geval Nederland weer groot maken. Dames, en heren, geef hem een warm en daverend applaus, de personificatie van de Nederlandse droom: Donald J. Gomorra.”

“En dan, aan uw linkerzijde, de vrouw die ooit van goede komaf was. Een ieder van ons herinnert zich nog haar huwelijk met één van de machtigste mannen van ons land. Hoewel niet iedereen het verwachtte, stapte zij vol moed en durf uit dat huwelijk. Ze viel hard en diep. Kwam financieel in de problemen. Zelf zegt zij over deze tijd: ik ben niet altijd even handig geweest, maar het was ook vaak stomme pech. Ze knoopte de eindjes aan elkaar en deed veel vrijwilligerswerk. Als een zuster Immaculata van Gerard van het Reve werd ze onzichtbaar in de massa van mensen die goed proberen te doen. Maar ondertussen. Ondertussen verzamelde deze vrouw een groep mensen. Een groep mensen die zou uitgroeien tot een politieke beweging onder haar leiding. De leden van deze beweging zijn, zo zeggen ze over zichzelf, mensen die gewoon zijn om met een collectebus langs de deuren te gaan, overtollige producten voor de voedselbank in te zamelen, zitting te nemen in het bestuur van een kerk die op sluiten staat. Of ze zijn bijvoorbeeld buddy van een kind uit een achterstandswijk en verzorgen de nieuwsbrief van hun lokale muziekgezelschap. Ook blijven ze hun leven lang leren. Ze volgen de media, maar alleen diepgravende onderzoeksjournalistiek. En ze leven veel romans. Fictie. Om de verbeelding een beetje gaande te houden. Dames en heren, ik kondig u aan de vrouw die, ondanks haar eigen ervaringen, weer begon te

geloven in de zachte kracht van de liefde. Maar ja, is zo'n boodschap vandaag de dag wel sexy genoeg? Is het niet te naïef in deze wereld van terreur, van markt en strijd? We gaan het haar zelf vragen: graag ook een groot en daverend applaus voor... Hillarie... Simson!

En mijn naam, dames en heren, is Twan Kerk, behorende tot geen enkele zuil in Nederland en ik zal vanavond namens de gehele gemeenschap proberen de twee kandidaten van vanavond naar eer en geweten te bevragen. "Meneer Gomorra, aan u de eerste vraag: wie is uw achterban, op wie mikt u, kortom: wie is uw doelgroep?" "Ja, mijn doelgroep, zo heb ik mij door meerdere consultants laten adviseren, zijn de winnaars in dit land. Mensen die ervoor gekozen hebben om succes te hebben. Want succes blijft een keuze. Je zou het ook de hardwerkende Nederlander kunnen noemen. En met Nederlander bedoel ik ook echt Nederlanders. Geen nieuwe Nederlanders of hoe je ze ook maar wil noemen. Het echte Hollandse ras." "Mevrouw Simson," onderbreekt Twan, "u wilt vast eerst reageren op meneer Gomorra alvorens ik ook u de vraag zal stellen naar uw doelgroep." "Ja, gelukkig is de heer Gomorra zeer voorspelbaar," zegt Hillarie, "ik had er al op gerekend dat hij zijn thema van 'zuiver op de graat en oranje boven' snel ten tonele zou brengen. Ik heb daarom als antwoord op de heer Gomorra," een gedicht meegenomen van de tussen 2009 en 2013 dichter des Vaderlands - als deze aanduiding de heer Gomorra überhaupt iets zegt." Ondertussen pakt Hillarie uit haar handtas een dichtbundeltje. "Zo," zegt Hillarie, "ik heb dus als wapenfeit even geen ander antwoord dan poëzie op deze stelling van de heer Gomorra." Hillarie bladert vluchtig door haar dichtbundel. Het kattenbelletje dat ze er tussen had gestopt is in haar tas er tussenuit gevallen. Ze wordt gelukkig onzichtbaar onrustig want ondertussen zegt ze langzaam "het-gedicht...dat ik voor u vanavond heb meegenomen heet..." "Ja, hier heb ik het," zegt ze dan, waardoor het al met al nog best spontaan lijkt ook. "Mijn nieuwe vaderland van Ramsy Nasr"

Wie Neerlands bloed in d'aders vloeit
van vreemde smetten vrij
wiens hart voor volk en orde gloeit
verhef uw zang als wij.

Beschermt gij leider Gomorra,
- Hillarie voegt hier heel slim Gomorra in het gedicht in-
Beschermt gij leider Gomorra onze grond
waar vreemde adem gaat
gij die zo rein zijt, kerngezond
en zuiver op de graat.
Wij smeken om een harde hand
in aangewreven haat.
Behoud voor 't lieve vaderland
de blanke natiestaat.

Dood nu wat afwijkt van uw bloed
en van uw onderbuik
Bewaar het niet, verdelg het goed
zodat dit land ontluikt
wie nog onze mildheid zoekt
los op in brandend veen
waar elk verschil wordt opgedoekt
zijn staat en burger één

Wie Neerlands bloed in d'aders vloeit
van vreemde smetten vrij
die fabel, van u meneer Gomorra, staat weer eens in bloei
in dwazen zoals wij.

Het publiek klapt zachtjes, maar je kan aan de gezichten zien dat ze verrast zijn. Sommigen uit het publiek knikken instemmend en anderen zeggen oh en een beetje ah. “Ja,” zegt Twan, “daar heeft u even niet van terug hè, of ja u wilt toch wat zeggen zie ik, ok meneer Gomorra kort dan. “Leuk, zo’n Sinterklaasrijmpje van meneer Rambo, maar daarmee sluit je de grenzen natuurlijk niet af en dat is wel..” Het publiek moet al weer schaterlachen. “Ok genoeg, meneer Gomorra, een korte reactie had ik gezegd,” herinnert de gespreksleider Gomorra.” Twan heeft zichzelf voorgenomen om toch te proberen enige diepte te maken en clichés vanavond te vermijden. “we gaan naar mevrouw Simson voor haar eerste vraag: mevrouw Simson, wie is uw doelgroep, voor wie doet u het? ‘Voor de mens. De mens is mijn doelgroep,” zegt Hillarie en blijft vervolgens stil. Deze vraag heeft ze geoefend met haar spindoctor. Ze weet precies wat er nu gaat komen. “O-k,” zegt Twan. En dat wil zeggen...mevrouw Simson... “Dat wil zeggen, vertelt Hillarie, dat men al snel de mensheid opdeelt in doelgroepen en daarmee onnodig snel scheiding maakt tussen mensen. Ik wil mensen niet stoppen in op voorhand voor hen bestemde ringbanden. Kijk, als je denkt dat het leven een wedstrijd is en dat competitie het één en het al is, zoals meneer Gomorra, ja, dan ik ook onderscheid maken tussen winnaars en verliezers, tussen rijken en armen, tussen de haves en de have nots, tussen ras nederlanders en nieuwe nederlanders, tussen vluchtelingen en gesettelden, tussen zwarten en blanken, tussen homo’s en hetero’s, tussen vrouwen en mannen, tussen ouderen en jongeren, tussen dorpelingen en stedelingen, tussen nationalisten en wereldburgers, tussen moslims en terroristen. En deze verschillen bestaan ook in deze helaas niet meest ideale wereld. Maar stel je nu eens voor dat meneer Gomorra, voor één keer wel gelijk heeft en iets zegt wat enigszins waar is. “Oef,” interrumpeert Twan opnieuw, “is dat een aantijging aan het adres van Gomorra. Vindt u dat hij liegt over de feiten?” “Nou ja, kijk,” zegt Hillarie, “feitencheckers, zogeheten factcheckers hebben vastgesteld dat wat Gomorra zegt in ongeveer twintig procent van de gevallen waar, grotendeels waar of halfwaar is. Tachtig procent is daarentegen grotendeels onwaar, onwaar of een aperte leugen.” “Maar

goed, wat ik wilde zeggen,” vervolgt Hillarie haar verhaal, “stel je eens voor dat Gomorra gelijk heeft en dat er inderdaad sterke maar ook zwakke broeders zijn in onze samenleving. Moeten we dan de mensen die minder geluk en succes hebben dan de ander een looser noemen? Zou het in Gomorra zijn opgekomen – zoals de Engelsen zo mooi zeggen – dat er een groot verschil is of je de mensheid opdeelt in winners and losers of onderscheid maakt tussen fortunates en unfortunates. Dat is namelijk iets anders. Iets totaal anders. Dat mensen niet een looser zijn, maar unfortunate. Niet alles in het leven is namelijk uit eigen kracht, niet alles is een eigen keuze. Geluk dwing je misschien af, maar ongeluk zeker niet. Aan de één vallen dingen toe, aan de ander niet. “Goed, dank u wel mevrouw Simson, klinkt allemaal wat filosofisch, maar laten we nu vooral,” dirigeert Twan, “gaan luisteren naar wat jullie concreet van plan zijn.” De spindokter had nog zo tegen Hillarie gezegd: ‘ga nou niet proberen filosofisch een spade dieper te gaan, houdt het bij onze eigen korte kretologie. Zo werkt het nu eenmaal Hillarie.’ Hillarie had nog tegengestribbeld door te zeggen dat ze zich nog nooit had neergelegd bij het argument: omdat het nu eenmaal zo werkt. Alleen dode vissen zwemmen met de stroom mee, had Hillarie haar spindokter tegengeworpen. Hillarie voelt haar machteloosheid groeien terwijl ze achter het katheders staat. Een kamer in haar hoofd zegt haar: Kijk eens, kijk eens om je heen. Iedereen is bang. Men vreest de toekomst en wil een duidelijk ‘one size fits all’ oplossing. Ga jij het hiertegen opnemen? Wil je dit? Is dit jouw roeping?

-----INTERMEZZO-----

“Meneer Gomorra, u wilt Nederland weer groot maken, bedoelt u daarmee zoals in de Gouden Eeuw, de VOC of zoals tijdens de wederopbouw?”, vraagt Twan. “Ja, dames en heren, ik ga Nederland inderdaad weer groot maken.” “Ok, meneer Gomorra, maar hoe gaat u dat dan doen?” “Ik ga Nederland weer groot maken, omdat ik geen muur ga laten bouwen rondom de buitengrenzen van Europa, ik ga een muur laten bouwen rondom Nederland! Want al die criminaliteit en dreiging van terrorisme komt van buiten Nederland. Geen moslim komt meer dit land in. Je kan daarvoor de dijken niet hoog genoeg optrekken. Ik ga Nederland weer groot maken.” Nadat het applaus voor Gomorra gedoofd is, vraagt Hillarie aan Gomorra, “kunt u zich ... kunt u zich....”, Hillarie wil wachten tot ook het laatste handgeklap verdwenen is. “Kunt u zich iets gedetailleerder uitlaten over het groot maken?” “Nou,” zegt Gomorra, “ik denk dat de kiezers vanzelf wel begrijpen wat ik daarmee bedoel,” en zwijgt vervolgens weer. “Het onbecijferbare gevoel van malaise,” neemt Hillarie het woord, “waar meneer Gomorra op inspeelt,” “is dat er langzaam maar zeker weer een klassenmaatschappij in Nederland aan het ontstaan is. Het midden in Nederland heeft het zwaar en is aan het verdwijnen. Het verschil tussen de onderkant en de bovenkant wordt weer groter. We leven in onzekere tijden. Niet zozeer de immigranten zullen banen overnemen van de midden en lage inkomens, maar door de technologische revolutie van deze tijd. Alle herhaal- en analysewerkzaamheden worden ultiem geautomatiseerd. Er

is straks niet voor iedereen meer werk. Ondertussen hebben de oude ideologieën hun kracht verloren. Ik geloof het echt,” zegt Hillarie, “de tijd van een nieuw radicalisme is aangebroken. En meneer Gomorra doet niet aan ideologie, maar aan klassenstrijd. Hij trekt mensen aan die worstelen om te overleven in een economie die ze niet langer begrijpen.” Gomorra zit heftig met zijn hoofd te schudden. “Meneer Gomorra, u bent het er zichtbaar niet mee eens,” zeg Twan rustig, “gaat u gang.” “Ja, mevrouw Simson doet net alsof wij geen boodschap hebben. Wij hebben wel degelijk een boodschap en die boodschap is dat we niet willen dat andere mensen van ons profiteren.” “Meneer Gomorra,” reageert Twan, “er wordt ook wel gezegd dat u mensen bereikt die het gevoel hebben steeds overal naast te grijpen. Naast een eigen huis, naast een behoorlijke baan, naast een betere toekomst voor hun kinderen. In uw termen eigenlijk de permanente losers.”

“Ja dat klopt, en ik ga weer winnaars van deze mensen maken. Ik ga die bestuurlijke bedrijfskunde elite om ver werpen. Neem die businessmanagers in de zorg of in de woningbouw met vier ton plus en hun Maserati-s, die nooit veranderende bankiers, die autosjoemelaars, die privacyboeven, die vastslecht mensen, die rooфинvesteerders, die pensioendieven en er is altijd wel een bovenaccountant te vinden die voor een flink bedrag de boeken wil goedkeuren.” ‘Shit’, denkt Hillarie. Deze misstanden ziet zij zelf ook. Nu dreigt alleen Gomorra te scoren met het aanpakken van deze groep. “Maar ik zal u wat vertellen, meneer Gomorra,” zegt Hillarie, “de Nederlandse mens voelt zich verweesd. Hij wil dat hem recht wordt gedaan en gaat op zoek naar geestverwanten en die vindt hij. In Amerika vinden we Slump, in Frankrijk Marie Du Pain, in België Filip de Zomer en in dit land nu u. Zijn jullie rechts? Die vraag doet minder ter zake. Jullie zijn aanvoerders van nieuwe volksbewegingen. Je onbeholpen en beledigend uitdrukken hindert niks. Jullie zeggen waar het op staat. Maar meneer Gomorra, zeggen waar het op staat heeft één manco. Het is nog nooit in de praktijk gebracht. De krachtige woorden hebben geen consequenties, wat de mensen nog bozer maakt. Het nieuwe radicalisme is een vicieuze cirkel van toenemende boosheid.

“U zegt maar, mevrouw Simson. Tot nu toe lieten we de elite zijn gang gaan. Maar ik ga nu dat establishment van binnenuit opblazen. Maar wat zijn eigenlijk uw plannen? We hebben anders nog niets van u gehoord!, mevrouw Simson.”

Het liefst zou Hillarie nu willen zeggen dat politiek gewoon een kwestie is van gezond je verstand gebruiken. Dat het altijd luisteren en handelen is naar de specifieke omstandigheden van het unieke geval. En uiteindelijk een kwestie van het midden bewaren tussen alles. Ze zou willen zeggen dat ze droomt van een samenleving waarbij mensen elkaar op hartsniveau vragen: wat is jouw verhaal? met welk verhaal leef jij? Maar ze kan het niet. Ze heeft het gevoel enkel en alleen nog openhartig te kunnen spreken met mensen aan haar eigen keukentafel. Een kleine groep mensen die haar begrijpen en die zij nog kan vertrouwen. Ze hoort zichzelf nog zo zeggen bij de oprichting van de

beweging dat je de bestaande orde wél kan veranderen. Je hoeft het zelf maar te geloven en je bent al halverwege, riep ze uit! Yeah right, denkt ze nu. Hillarie verdwaalt op het podium in gedachten en wroeging.

“Mevrouw Simson, we hebben inderdaad nog niks van uw plannen gehoord,” zegt Twan, “u mag allang uw airtime pakken!” Hillarie grijpt terug naar de ingestuurde taal. Ze heeft het gevoel zoals zo vele professionals uitgeleverd te zijn aan een taalveld waar je in mee moet gaan. Maar ja, ze kan niet sterven in haar idealen. Het is het rijk der noodzakelijkheid. En daar komen dan haar bullets: Ja, mijne dames en heren. Laten we 1) hervormen. Laten we de sociale zekerheid eens op zijn kop zetten en armoede uitroeien. We zijn er immers rijk genoeg voor. Marktwerking 2) lijkt me dan ook een geweldig idee. Laten we de staat als grootste durfkapitalist eens zelf flink laten verdienen aan alle innovaties die zij immers zelf gefinancierd heeft. En laten we mensen eens belonen aan de hand van een reële bijdrage (3) meritocratie) Dan zouden de salarissen van veel leraren en politieagenten flink omhoog moeten en van een groot aantal accountants en adviseurs flink omlaag. En wie is er niet tot slot voor efficiency? Iedere euro die je in een dakloze investeert, krijg je drie keer terug in besparingen op zorg en justitie.

“Ah ha,” zegt Gomorra tegen Hillarie, “u kent dus wel rekenen en u lijkt dus wel van de cijfers te zijn.” “Mevrouw Simson,” zegt Twan, “er wordt vaak van u gezegd dat u meer van het poëtische woord dan van het kille cijfer bent. “Ja,” reageert Hillarie, “dat ben ik ook, maar je moet het niet als één aspect van de werkelijkheid verabsoluteren. Neem bijvoorbeeld onze heilige maatstaf van vooruitgang: het BBP. Het BBP is het bruto binnenlands product wat een optelsom is van alle goederen en diensten die in ons land worden geproduceerd, door binnen- en buitenlandse ondernemingen. Met dit cijfer,” vervolgt Hillarie, “zie je een hele boel in het leven over het hoofd. Maar het Centraal Bureau voor de Statistiek probeert iets te kunnen wat niemand kan: alle aspecten van de werkelijkheid te beheersen. Het BBP meet alles behalve de dingen die het leven de moeite waard maken. “U bedoelt,” zegt Twan, “zoals vrijwilligerswerk, schone lucht of het gratis plakje worst bij de slager. - Twan lijkt even uit zijn rol te schieten en geeft voorbeelden – blijkbaar zit het ook hem als journalist dwars: ieder kwartaal het urbi et orbi van het CBS in het achtuurjournaal: de alomvattende stand van het land. De boodschap is simpel. groei = goed en krimp = klote. “Exact,” zegt Hillarie, “het BBP zou anderhalf keer zo groot zijn als we al het onbetaalde werk zouden meerekenen. Het meetellen van onze vrije tijd zou het zelfs verdubbelen. Zelfs Wikipedia, een van de best bezochte websites ter wereld, telt niet mee in het BBP omdat het gemaakt is door onbetaalde krachten, maar beste mensen,” vervolgt Hillarie en begint het publiek nu plechtig aan te spreken, “wij inwoners van het rijke westen zijn aan het einde van een lange historische reis gekomen. De consumptiemaatschappij is ten einde. Als er niet meer door harder werken of door innoveren gegroeid kan worden, dan is lenen, lenen en

nog eens lenen niet het antwoord. Groei is niet meer per definitie altijd goed. Wees op uw hoede bij het zinnetje: Kijk, de weg omhoog is weer gevonden! In een diensteneconomie als de onze gaat het niet langer meer om alleen maar efficiency en rendement. ‘We geven de meeste diploma’s – dus we geven goed onderwijs. Not. We zijn doelmatig naar patiënten en zijn efficiënt met tijd – dus we geven goede zorg. Nou, niet per se. We publiceren veel – dus we zijn een excellente wetenschap. Not. We hebben hoge kijfcijfers – dus we maken geweldige televisie. Nou, niet per se.’”

“Als ik het dan met één ding van alles wat mevrouw Simson zegt eens ben,” geeft Gomorra ter reactie, dan is het dat achter iedere statistiek aannames en oordelen zitten. Alleen door oversimplificatie spreken cijfers tot de verbeelding. Dit onderstreept maar weer mijn gevoel dat we worden opgelicht en ja, dan komt het moment dat de maat vol is.

“En volgens u meneer Gomorra is dat moment nu?, vraagt Hillarie? Dus u benoemt het probleem en komt vervolgens met een ‘one size fits all’ oplossing? Ik heb helaas een moeilijker boodschap. Hillarie gaat naar een ernstige maar authentieke stem. “Het leven is een raadsel. Het goede leven, lieve mensen, is geen statistiek. Het geheim van de liefde waarvan en waaruit we leven is een niet te ontwarren raadsel.” Hillarie grijpt nog één keer in haar handtas. Ze pakt uit haar handtas haar bijbel in zakformaat en zegt: “laten we de zendtijd voor politieke partijen vergeten en samen als gemeenschap lezen over de zachte maar machtige kracht van de liefde.” Het kattenbelletje zit nog op de juiste plek in haar bijbel en ze begint hardop de tekst voor te lezen uit het veertiende hoofdstuk van het bijbelboek Richteren dat nu voor u allen is mee te lezen in het programmaboekje:

Richteren 14

1. En Simson daalde af naar Thimnath
en hij zag een vrouw te Thimnath
van de dochters der Filistijnen.
2. En hij ging opwaarts
en maakte het bekend aan zijn vader en zijn moeder,
en zei:
ik heb een vrouw gezien te Thimnath,
van de dochters der Filistijnen;
welnu, neem haar voor mij tot vrouw.
3. Maar zijn vader zei tot hem, net als zijn moeder:
Is er geen vrouw onder de dochters van jouw broeders,
en onder al mijn volk,
dat jij heengaat,
om een vrouw te nemen van de Filistijnen,
die onbesnedenen?

En Simson zei tot zijn vader:

Haar moet je voor mij nemen,

- want zij is welgevallig in mijn ogen.
4. Zijn vader nu en zijn moeder wisten niet,
dat dit van JHWH uit was,
dat hij gelegenheid zocht vanuit de Filistijnen,
want de Filistijnen heersten in die tijd over Israël.
 5. En Simson daalde af naar Thimnath
met zijn vader en zijn moeder.
Zij waren gekomen tot aan de wijngaarden van Thimnath,
en zie: een jonge leeuw
brullende hem tegemoet.
 6. En de geest van JHWH werd vaardig over hem
en hij scheurde hem open,
gelijk men een bokje openscheurt,
en er was niets in zijn hand.
Maar hij maakte aan zijn vader en zijn moeder
niet bekend wat hij had gedaan.
 7. En hij daalde af en sprak tot de vrouw
en zij was recht in Simsons ogen.
 8. En na dagen keerde hij terug om haar mee te nemen
en hij week af van zijn weg,
om het kadaver van de leeuw te bezien,
en zie: een bijenzwerm in het lichaam van de leeuw,
met honing!
 9. En hij streek die neer in zijn handen
en hij ging voort en al voortgaande at hij.
En hij ging terug naar zijn vader en naar zijn moeder
en hij gaf hun daarvan
en zij aten,
maar hij maakte hun niet bekend
dat hij de honing uit het lichaam van de leeuw genomen had.
 10. En zijn vader daalde af naar de vrouw
en Simson maakte daar een drinkgelag,
want zo doen de jongelieden dat.
 11. En het geschiedde
zodra zij hem zagen
dat zij dertig metgezellen namen die bij hem moesten blijven.
 12. Simson zei tot hen:
Laat mij jullie een raadsel te raden geven.
Indien jullie mij dat in de zeven dagen
van dit drinkgelag bekend zullen maken en ontwarren,
dan zal ik jullie dertig linnen onderkleden
en dertig wisselkleden geven.

13. En indien jullie het mij niet bekend kunnen maken,
dan zullen jullie mij dertig linnen onderkleden
en dertig wisselkleden geven.
En zij zeiden tot hem:
Geef je raadsel te raden en wij zullen horen!
14. Hij zei tot hen:
'Spijze ging uit van de eter,
zoetigheid ging uit van de sterke.'
Drie dagen lang konden zij hem
dat raadsel niet bekend maken.
15. En het geschiedde op de zevende dag
dat zij tot de vrouw van Simson zeiden:
Haal je man over,
dat hij ons dat raadsel bekend make,
anders zullen we jou en het huis van je vader
met vuur verbranden.
Hebben jullie ons uitgenodigd,
om dat wat van ons is te bezitten, of niet?
16. En Simsons vrouw weende bij hem en zei:
Jij haat mij maar,
en jij hebt mij helemaal niet lief.
Jij hebt de zonen van mijn volk
een raadsel te raden gegeven,
en hebt het mij niet bekend gemaakt.
En hij zei tot haar:
Zie, ik heb het mijn vader en mijn moeder
niet bekend gemaakt,
zou ik het jou dan bekend maken?
17. En zij weende bij hem
al de zeven dagen dat zij het drinkgelag hadden.
En het geschiedde op de zevende dag
dat hij het haar bekend maakte,
want zij perste hem.
En zij maakte het raadsel
aan de zonen van haar volk bekend.
18. Op de zevende dag
zeiden de mannen van de stad tot hem,
voordat de zon onderging:
Wat is zoeter dan honing?
En wat is sterker dan een leeuw?

(..)

-----INTERMEZZO-----

2004 Madrid, 2005 Londen, 2015 Kopenhagen en Parijs, 2016 Brussel. Vliegveld Zaventem: Dennis Kranenburg staat met zijn vriendin achterin in de rij bij de incheckbalie van Jet Airways om in te checken naar New York. Er heeft net een vrouw tegen hem gezegd dat ze verkeerd staan. Dennis draait zich om en wil iets tegen zijn vriendin zeggen. Dan is er achter zijn rug een flits. Het is rond negenen als Evan Lamos op weg is naar zijn werk. De metro heeft net het station voor Maalbeek verlaten als hij opeens een klap van lucht voelt. Alsof hij vlak voor een enorme ventilator staat. Zijn oren ploppen. De metro stopt. Het licht gaat uit en het geluid van de motor verdwijnt. Na een paar minuten verlaat Evan met alle passagiers één voor één via een ladder de metro en vlucht de donkere tunnel in. Met de gebeurtenissen van gisterenochtend vers in ons geheugen komen we hier vanavond samen om in deze stille week stil te staan bij het verhaal van Pasen. Inclusief witte donderdag, goede vrijdag, stille zaterdag is Pasen niet zomaar een Hema feest maar gedenkt de doodse stilte en de diepste diepte van ons bestaan. Ten opzichte van Kerst en überhaupt ten opzichte van “onze manier van leven” weten we dit feest nog maar moeilijk te vieren en te waarderen. Maar: Geef mij maar Pasen. Zo kopte NRC Next een paar jaren geleden vlak voor de commerciële kerstdagen: Geef mij maar Pasen. Op de voorkant was een kerstboom te zien waarvan de piek eraf gehakt was. De boom was van zijn naalden ontdaan en vervormd tot een kruis. Zo, geef mij maar pasen. En met kerst denk ik zelf ook weleens: ‘zo, het kind is geboren, kan ik weer aan het werk.’ Pasen is meer het fijnste onder het verfijndste in het concertgebouw, terwijl kerst meer de Robeco Zomerconcerten zijn. Een groot compliment dus voor uw aanwezigheid hier vanavond.

Maar uw aanwezigheid hier vanavond is nodig voor een goede toekomst van ons land. Ik ben daarvan overtuigd. Met alles wat er nu aan het gebeuren is. Volgend jaar zouden we precies in deze week nog weleens hele spannende verkiezingsuitslagen kunnen hebben. De claim op onze joods christelijke humanistische wortels komt in toenemende mate in handen van een groep waarvan je je moet afvragen of zij de hoeders van die traditie zijn. Voor als nog durven andere groepen het niet aan om juist een inclusief medemenselijk verhaal te verkondigen dat juist stoelt op die oude waardevolle fundamenten. Precies wat je Aboutaleb wel ziet doen. Voorgaande jaren kon ik er nog wel de lol van inzien om een soort van quiz te doen van: nou wat vieren we met pasen: a) dat ie doodgaat b) dat ie naar de hemel c) dat ie opstaat of d) omdat Jezus verstopeieren zoekt. Eens even kijken hoor, met pinksteren gaat ie naar de hemel, met pasen gaat ie dood, met goede vrijdag staat ie op, met hemelvaart gaat ie, nee wacht eens effe nog een keer... Wat ik mij nu zo voorstel is dat een generatiegenoot van mij werkzaam als topmarketeer bij de Hollandse Eenheidsprijzen Maatschappij Amsterdam: Hema, met de adviseurs van een peperduur reclamebureau om te tafel zit om zich te buigen over de nieuwe aanbiedingsfolder van de Hema. Het commerciële merk is immers de

nieuwe kerk. “Oh, mijn god!, zeggen ze, de pasen valt dit jaar wel erg vroeg!” “Ja, shit, maar de aanbiedingen moet ook nog geldig zijn in april als de paashaas allang weer is opgekrast naar zijn eigen hol!” “Ja, laten we er dan maar ipv vrolijk pasen, vrolijk voorjaar van maken, zeggen de adviseurs van het reclamebureau.” “Hee joh, wat een trouvaille, antwoordt de marketeer, maar ja, daar betalen we jullie dan ook voor.” Maar gelukkig zijn daar de hoeders van onze joods christelijke cultuur!): Geen Stijl, de PVV en niet te vergeten de fractievoorzitter van de VVD. Het oordeel van deze nieuwe groep toezichthouders (weer extra toezichthouders in dit land!) luidt: het is een knieval voor de Islam!

Laat we snel beginnen bij het in den beginne van Pasen zelf. Het Bijbels ABC. Even Aap-noot-mies. Het motief van Pasen is op de eerste plaats een literair motief. De bijbel is met zijn eerste en tweede testament een netwerk van betekenissen. De verhalen in de bijbel vormen eigenlijk met dat netwerk van betekenissen een buitengewoon intelligente compositie, een soort intelligent design. De bijbel vertelt geen lineaire geschiedenis van het ontstaan van de wereld tot aan het einde der tijden van de eeuwigheid. Verhalen in de bijbel zijn multi interpreteerbaar, maar ook niet eindeloos. Er gaat zeggingskracht van de schrijvers uit. In dat netwerk van betekenissen zijn bepaalde solide basisuitgangspunten vervat. Pasen, Pascha is afgeleid van Pèsach. Dat is het feest van het opgaan uit Egypte. Het opstaan uit het doodsland Egypte. De naam Egypte in het Hebreeuws zegt het al: land van benauwdheid, land van dood. Letterlijk en figuurlijk. De Egyptische baas, de Farao, belooft van alles maar verandert niets aan het systeem, zo zegt het verhaal. De mens is een slaaf en blijft een slaaf. Zo ellendig en dood is Egypte. Je wordt er wanhopig van en je zou er bijna van op Donald Trump of Marie Le Pen gaan stemmen. Als je dan kijkt naar het verhaal van Pascha, Pasen in het Nieuwe Testament, dat -mind you- door Joden is geschreven: daar is de hoofdpersonage van het verhaal Jezus. Zijn naam Jesjous betekent: hij die bevrijdt. In deze persoon Jezus - om het maar even gewaagd te zeggen - hebben de schrijvers het kernverhaal van het Oude Testament, de uittocht (exodus) uit Egypte en eigenlijk alle Oud Testamentische verhalen willen samenvatten. Het bevrijdingsverhaal uit het eerste testament van Egypteland tot aan het Beloofd Land is ter uitleg samengebond in de literaire figuur Jesjous. Hij staat zelf op uit het doodse dal voor een nieuw begin. Daarom is het ook gerechtvaardigd om met pasen een ander bijbelverhaal dan uit het evangelie te nemen. Voor wie er met kerst was, dit hoofdstuk volgt op het voorafgaande hoofdstuk 13. Een verhaal heeft altijd context, dus boffen als je er ook met kerst was. Verkies Pasen boven kerst. Maar Pasen én Kerst is natuurlijk altijd weer beter dan alleen Pasen. Ik zal weer even als een verteller van een toneelstuk in de geest van de bijbelschrijvers de hoofdfiguren neerzetten. Op de eerste plaats zijn er de Filistijnen. En u kent die Nederlandse uitdrukking wellicht: anders gaan we naar de Filistijnen. Dat juk van die Filistijnen duurt een vasten- of woestijntijd of lang: 40

jaar. En Simson is de zoon die een begin moet maken met de verlossing uit de hand van die Filistijnen, zo staat er. Hij wordt geboren uit een onvruchtbare vrouw, een soort maagdelijke geboorte. Een echt kerstverhaal over een zoon van de toekomst die opstaat in barre tijden. Zijn naam is Simson. Les één in de legenda als bij bijbelverhalen is dat iedere roepnaam een betekenis heeft. Van een roepnaam gaat een roeping uit waar je zo mogelijk ook je beroep van moet maken. Denk daarbij als je kind geboren wordt. De naam Simson betekent zoiets als zonnekind, opgaande zon in het Hebreeuws. Midden in de duisternis was er het licht van de zoon Simson. En het eerste wat die zoon in het volgende hoofdstuk te doen krijgt: is afdalen. Dat is best bijzonder voor een opgaande zon. Die opgaande zon daalt ook weer direct af. En Simson daalde af naar Thimnath.. In deze eerste zin zitten al direct drie bijbelse grondwoorden Het werkwoord afdalen staat in de bijbel in sterk in contrast met optrekken of opgaan. In vers 2 gaat Simson dan ook weer opwaarts. In de bijbel daal je altijd af naar de ellende. Jezus daalt af in het graf, maar trekt op naar Jeruzalem. Je daalt niet af, maar trekt op naar het beloofde land. Je daalt af naar het dodenrijk Egypte. Thimnath is dan ook een soort Egypteland. Een hels dal waar je niet wilt komen. De vallei van de Filistijnen. Je zou denken, Simson, wat heb je te zoeken in dat dal van de Filistijnen? Nou ja, Simson ziet een vrouw. Houd je hart maar vast: Simson en de liefde. Simson en vrouwen. Lees het verhaal hierna van Simson en Delila. Delila betekent in het Hebreeuws: de vrouw met de loshangende lokken. Nou dat weet u het wel. Het bijbelboek Hooglied vol erotiek klinkt deze hoofdstukken van Richteren op de achtergrond mee. Het boek waarvan ze zich weleens hebben afgevraagd hoe die de cut van het canon van de bijbel heeft weten halen: 'Je lippen zijn als... Je borsten zijn als...Honing...is onder je tong!' En die honing gaan we in ons verhaal ook nog eens op zeer verrassende plek terugvinden. Maar Simson wil zich verbinden met dat andere soort. Geen polarisatie, maar juist liefdevolle connectie. En hij gaat opwaarts en maakt dit geheim van liefde en vrede bekend aan zijn ouders. Zijn vader Manoach is hier zijn naam en dus identiteit kwijt. Zijn ouders kennen dat geheim niet of niet meer. Zij vinden dat idee van Simson en de Filistijnse vrouw ook maar niks. "oh...is er dan...geen vrouw onder de dochters van de Filistijnen, onder als ons volk, ons soort mensen, onder OSM, dat jij heengaat om een vrouw te nemen van de Tokkies, van die ordinaire Filistijnen, die onbesnedenen. Het is een beetje alsof Simson die van goede komaf is, aan het einde van zijn studententijd geen stage gaat lopen bij een vrind van zijn vader, maar zegt: Ja, ik daal af naar Moolenbeek, wil dat toch eens onderzoeken. We zouden ons juist liefdevol met die mensen moeten connecten. En dan na verloop van tijd komt hij thuis in Hilligersberg, in Hillybilly, in de villa van zijn ouders en zegt: mam, pap, mag ik jullie even voorstellen aan mijn vriendin: dit is Fatimah uit Irak. Tjsa een moslima, even slikken. Maar Simson is een bijzondere jongen met een bijzondere missie. Simson wil ook van Thimnath een promised land maken. One day the will sit together at the table: the sons of the..and the sons of the..

Simson waagt het er op af te dalen naar dat Filistijnse dal om de mensheid een nieuw begin te geven. Dat is geen sprookjesachtig symbool. Net zo min als Goede vrijdag of Pasen dat is. We willen de namen en de lichamen nabij komen van de mensen die het leven lieten op natuurlijke wijze of door ziekte of door terreur of door rampen kort én lang geleden. Als de aandacht gaat liggen, als de camera's niet meer draaien, als de doodse stilte aanbreekt. Deze maand maart was het vijf jaar geleden: de tsunami in Japan. De Japanner Yasuo Takamatsu zag een jaar na de moordachtige vloedgolf duikers van de Japanse kustwacht zoeken naar de resten van vermiste personen. Dat bracht hem op een idee: hij kon hetzelfde doen en wellicht zijn geliefde Yoko thuisbrengen. Yoko was die morgen op de bewuste dag door haar man Yasuo afgezet. De bank waar ze werkte was maar 3 minuten rijden. Tijdens de korte rit hadden ze het over het avondeten: "zeg niet, alles is prima." waren haar laatste woorden tegen hem. Na de aardbeving die vooraf ging, gingen de bankmedewerkers op het dak van het bankgebouw staan. Niet wetende dat de Tsunami ook het gebouw in zijn geheel kon meesleuren richting de zee. Na het zien van de kustwacht besloot hij samen met zijn vriend Masaaki die naar het lichaam van zijn zus zocht, hun duikbrevet te halen. Na maanden van training en duiken zijn ze tot op de dag van vandaag meer dan 100 keer afgedaald naar de bodem van de zee. De mannen vertellen: "koelkasten, televisies, auto's en hele vrachtwagens liggen op de bodem van de oceaan." En vervolgen ze: "onder water ziet het er precies uit zoals vijf jaren geleden. Stop een grote stad in een molen en gooi het daarna in de zee. Dood en verderf onder het wateroppervlak. Boven water zijn de mensen zo goed en kwaad als dat gaat opnieuw begonnen. De zon schijnt op het water dat glittert van nieuw leven waarop nieuwe vissersbedrijfjes actief zijn. 16.000 mensen kwamen om. Van 2500 mensen waaronder de vrouw en zus van respectievelijk Yasuo en Masaaki zijn nog altijd ondanks al hun afdalingen vermist. Het verhaal zegt dat in leven en sterven door de afdaling van Goede vrijdag geen mens alleen is. De realiteit onder en boven het water is één en dezelfde. Geen nieuw begin zonder ook de afdaling in liefde naar de diepste diepte. Geen Pasen zonder ook Goede vrijdag.

-----INTERMEZZO-----

Simson waagt het om af te dalen naar dat Filistijnse dal van Thimnath. Hij ziet een vrouw. De vrouw krijgt echter geen naam van de schrijver. We worden uitgenodigd onszelf in haar te lezen. Wie neemt ons tot zijn bruid? Wie daalt naar ons of als wij in de put zitten? Of bewegingsloos langs de kant van de weg liggen? De woorden die de schrijver Simson in de mond legt om zijn liefde uit te drukken, komen in de buurt van de liefde van de Heer voor zijn mens. De liefde verwijst naar Ahaav, later vertaald: agapè. Asymmetrische liefde. Als jij niet, dan ik toch nog steeds. Of zoals bij de dochter van de Farao die Mozes ziet. Of die allochtoon uit Samaria die wel stopt voor de man langs de kant van de weg. Ze worden met innerlijke ontferming bewogen. Goddelijke liefde. En deze liefde van Simson gaat ook uit van het vierletter geheim JHWH.

‘Zijn vader en zijn moeder wisten niet dat dit van JHWH uit was.’
Natuurlijk gaat dit moois helaas aan zijn ouders voorbij. Opnieuw valt ons die naam JHWH op. Nou ja naam, er zitten niet eens klinkers in het woord! Het is de godsnaam. JHWH, kun je niet uitspreken. Het is een onuitspreekbaar geheim. Moeilijk te grijpen, laat staan te begrijpen. Net als het geheim van Pasen. Net als het geheim van de liefde.

Simson daalt af naar Thimnath met zijn ouders sjokkend en mokkend achter hem aan. Ze komen aan bij de wijngaarden van Thimnath. De wijn verwijst in de bijbel naar het beloofde land. De druiven van de wijngaarden zijn een beloftevol teken midden in bezet gebied. Hier moet het gebeuren: Simson verbindt zich met het andere soort. Simson speelt de rol van de mensenzoon. Een knecht in dienst van het geheim JHWH. Rood als de wijn, als de liefde en het bloed dat hem nu wacht zoals ook Jezus in strijd met de dood moet laten vloeien. De schrijver laat Simson als in mythes en sagen al vorens hij zijn prinsesje krijgt een leeuw verslaan. Simson moet zichzelf voor de liefde geven. En zie: een jonge leeuw brullende hem tegemoet. Precies zoals Jezus in het verhaal zichzelf geeft in liefde aan het kruis. Als het geschonken lam. Het bokje is als het lam: een offerdier die je uit je grootste dankbaarheid geeft. En waar staat die leeuw als koning van het dierenrijk symbool voor? Voor de harde krachten. Voor de verslindende en verscheurende brute kracht van de dood. Simson gaat het gevecht aan. En wat heeft Simson in zijn hand? Niets...Geen wapen besmeurt met bloed. Of een stok met de organen van de leeuw er aan. Simson heeft de liefde als wapen. Hij is de zachte kracht tegenover de harde kracht. Niet met boots on the ground of drones gaat hij dat gevecht aan. Zijn wapenfeit is dat geheim van die goddelijke liefde. Zoals op het hof van Getsemane de wapens en stokken ook niet helpen. Aan zijn ouders maakt Simson niks bekend. Zij zullen dit geheim helaas niet begrijpen. En weer daalt hij af. Op weg naar zijn geliefde. Op zijn weg is hij bereid af te wijken. Wie durft er af te buigen van de gebaande paden om het geheim van het leven te bezien? Hij gaat kijken bij het kadaver van die leeuw. En wat vind je normaal bij het lichaam van een dood beest? Vliegen, etter en maden toch? Kortom gorigheid! Maar nee, Simson vindt honing. ‘Het graf is leeg!’ Hij vindt een teken van leven in de dood. Honing is ook een teken van het beloofde land! Het lijk van die leeuw die als beest zelf staat voor de verslindende dood wordt daarmee tot een teken van nieuw leven en hoop. Dat is een Paasverhaal op zichzelf!

Was Simson eerder zonder wapen in zijn hand. Nu heeft hij die honing in zijn handen. En het doet hem als een mens van onderweg gaan. Hij gaat voort en al voortgaande eet hij er van. Het is zijn motor. Zijn inspiratie. En hij houdt die inspiratie niet voor zichzelf. Hij deelt die honing met bijvoorbeeld zijn ouders hoewel ze die belofte niet begrijpen en hij het ze ook maar niet meer bekend maakt waar die het vandaan heeft. Desondanks doet hij zijn ouders van het geheim eten en gaat hen voorop in de afdaling in het dal. Prachtig beeld!

In dat dal van die Filistijnen, in het hol van de leeuw viert Simson een feest. Dat drinkgelag is niet zomaar een drink-me-in-coma-feest, ‘want

zo doen de jongelieden dat. 'YOLO'. Nee, een bruiloft! Het feest waarop gevierd wordt dat liefde mensen bij elkaar brengt; totaal verschillende werelden bij elkaar zou moeten brengen. De ouders van Simson zitten wat achteraf bij de gebruiken die hen vreemd zijn. Er worden liederen gezongen die ze niet kennen. Er wordt wijn wordt die ze nog niet eerder dronken. Nog een beeld van de promised land. One day we will sit together..

Midden in dat gebied is er een bruiloft. Het is een beloftevol teken, maar tegelijk staat het hier ook weer voor iets anders. Die bruiloft en dat landgoed met die wijngaarden is omgeven met hoge muren, hekken en prikkeldraad om de vluchtelingen buiten te houden. Maar de hongerigen en de dorstigen liggen voor de poort aan de deur van het landgoed. Toch minder lekker feestvieren. Die dubbelheid. Ik moest denken aan Griekenland. Heerlijk naar zo'n eiland in Lesbos. Eerst twijfel vanwege, ja kan ik wel pinnen. Is er wel genoeg contant geld ipv 'goh best heftig, hoe verhoud ik mij tot zo'n volstrekt ontwricht land? Maar nu zei een woordvoerster van De Neckermann voor de camera op Schiphol een beetje sip dat Lesbos even niet meer zo'n populair vakantiebestemming was. 'Ja, nou ja het is daar prachtig maar ook wel weer druk nu, heel druk, zeg maar. Ja, moet je daar met je luchtbedje op het strand eerst een weg banen tussen de aangespoelde zwemvesten van drenkelingen op zee, lig je net lekker bruin te zonnen (je hebt alleen een witstreepje van je all inclusive fluor rose bandje) stapt er tot overmaat van ramp zo'n hele familie over je heen. 'Maar geen probleem,' zo zei de mevrouw van de Neckermann, we hebben nog vele andere zonbestemmingen voor u in de aanbieding. In die contrasten leven we.

Op die bruiloft kijken 30 Filistijnse bruidsjonkers hem indringend aan. Zij die doorgaans door de straten gaan om alles wat opbloeit kapot en trappen en naar de Filistijnen te laten gaan. Dan komt Simson met dat vreemde raadsel dat verwijst naar die leeuw. Als ze iets van dat raadsel gaan ontdekken, dan kon het nog wel eens zo zijn dat zij een andere rol gaan spelen. Hij wil zich als zoon die het verschil maakt met hen liefdevol verbinden, de toenadering zoeken en in kwetsbare naaktheid hen proberen om te keren tot vrede. Simson is er op uit om hen de kleren te laten wisselen. Het liefst bekleedt hij óók hen met de mantels der liefde. Zoals Jezus bij de opstanding zijn oude kleren heeft afgedaan en in het graf heeft achtergelaten. Het geheim is, om er toch maar iets van te zeggen, is: spijs ging uit van de eter, zoetigheid ging uit van de sterke. Huh? Spijs gaat in en niet uit een eter. Geen bruutheid maar zoetigheid gaat uit van een sterke? Een omkering van hoe het normaal in de bestaande orde gaat. En daarom heet die goede vrijdag ook niet slechte vrijdag of zwarte vrijdag. De normale weg is van leven naar de dood. De dood heeft niet het laatste woord. Althans niet in de poëzie van de bijbel. De paasweg is van dood naar leven. Liefde sterker dan de dood.

-----INTERMEZZO-----

Ze zeggen dat als het raadsel te raden wordt gegeven dat ze dan zullen horen. Maar het geheim is de liefde zelf. En het geheim openbaart zich alleen in het voltrekken van het gebeuren. Je moet de liefde ondergaan, dan weet je wat het is. De Filistijnen annexeren dit broze, kwetsbare geheim en maken er weer direct een competitie van. Zij horen het raadsel niet. Dat is helaas zo voor een deel van de mensheid die het door opvoeding of omstandigheden ook niet meer kan of wil horen. Zij zijn Israël niet, hoor Israël, sjema Israël. De volheid van de schepping in zeven dagen wordt ontkracht. Het verraad ligt op de loer. Zoals Judas Jezus met een nota bene een kus verraad, zo klaagt de vrouw als een tekortkomende geliefde. 'Jij haat mij maar en hebt mij helemaal niet lief. Jij hebt het mij niet bekend gemaakt?' Simson geeft haar het geheim prijs. Ze heeft hem geperst. Zoals druiven tot wijn perst, zo perst ze de liefde kapot. Maar het is omdat de Filistijnen haar op hun beurt afpersen met terreur. Als jij ons het niet vertelt verbranden we jou, je gezin en je hele huis. Het wisselen van kleden is alleen nog maar als achterdocht door hen te verstaan. Met het verdwijnen van die liefde is ook het geheim ontfoetseld. Maar laten we niet te snel oordelen. Misschien zijn wij zelf wel die Filistijnen? Worden wij door de schrijver op ons nummer gezet hoe wij met het geheim van het leven omgaan? Waag jij het met dat geheim dat liefde uiteindelijk alles overwint in een wereld van markt en strijd?

Voordat het aanstaande zondag pasen wordt, is er eerst goede vrijdag. Simson moet het raadsel prijsgeven. De opgaande zon Simson gaat ten onder. De schrijver hint voor de waakzame lezer: voordat de zon onderging. Als Jezus sterft aan het kruis, scheurt de tempel middendoor en wordt de zon verduisterd. Hij, de zon zelf, gaat ten onder. En dan valt er nog een samenvatting. Wat is zoeter dan honing en wat is sterker dan een leeuw? Er is maar een antwoord op: dat is de liefde. Sterker dan de harde kracht van de leeuw. En ja, nog zoeter dan honing. Maar zo is de liefde geen liefde meer. Wat is liefde? Nou, sterker dan een leeuw. Zoeter dan honing. Het geheim van de liefde is als een grap. Ik heb nog nooit iemand horen lachen om de samenvatting van een grap. Ik ga van die liefde geen a) b) c) of take away maken. Het geheim van de liefde is de liefde zelf. Is de liefde weg, dan is je het raadsel ook ontfoetseld. Ook Pasen leg je dus niet even 1,2,3 uit. Alleen de noten en de klanken van de Mattheus Passion in ons geval vanavond konden het geheim bezingen. Dank aan Hanna op de fluit, Patricia zang en ...op het orgel.

We dalen zo dadelijk af naar de wijngaarden van de Zuidas. Misschien geen drinkgelag, maar liefdevolle ontmoetingen vol inspiratie want zo doen de jongelieden van De Nieuwe Poort dat. Laat u zich dan leiden door het licht in de duisternis van de engelen van De Nieuwe Poort. Vanaf morgen staat dit verhaal integraal op denieuwepoort.org. kunt u ook kunt u ook naar waar vele bijbelverhalen als deze online uitgelegd zijn vanuit de studio van De Nieuwe Poort op hetbijbelverhaal.nu. Traditiegetrouw vindt u bij de uitgang een collecte voor al het werk van

de stichting. En verder alle werkdagen van harte welkom in De Nieuwe Poort hier in Amsterdam of aan het Weena naast het Centraal Station aldaar. Welkom voor koffie. De Nieuwe Poort in de steigers heet het daar nog tot aan vrijdag de dertiende van mei. Dan opent burgemeester Ahmed Aboutaleb De Nieuwe Poort met een lezing over zijn pamflet Droom en daad en volgt een tweegesprek met ondergetekende onder leiding van de voorzitter van onze programmaraad Yvonne Zonderop.

Hillarie Simson en Donald Gomorra besloten in liefde hun politieke bewegingen te fuseren zonder daarbij verschillen en andersheid te vermijden. Niet langer verdeeldheid, maar eenheid in verscheidenheid. Christelijke politiek of religie zouden ze het gelukkig nooit noemen, maar wel staan in een verhaal, wonen in een traditie waarvan en waaruit we kunnen leven. Alsof ze beiden de zoete honing in het kadaver van de leeuw hebben gevonden. Zo delen ze de honing uit en geven ze de onder- en bovenkant van de samenleving ervan te eten. Zo vaak als maar kan maken ze beslissingen waarbij het systeem de mens blijft dienen en niet andersom. Hun adagium is: in alles zal blijken dat liefde zoeter is dan honing en sterker dan een leeuw. Het grote visioen van Pasen is dat de liefde sterker is dan de dood. De zachte krachten winnen het op het einde van de harde krachten. De dood heeft niet het laatste woord. Het terreur van gisterenmorgen evenmin. Dat we iedereen die nog rondloopt met zulke voornemens van kleren mogen laten wisselen en kunnen bekleden met de mantels der liefde. Met het nieuwe leven van Pasen. Daarvoor zullen we net als Simson - naast ook zijn harde hand - in liefde moeten afdalen naar hun donkere dal. De opgaande zon Simson is ons in ieder geval nabij in die donkere vertrekhal van Zaventem, in die donker tunnel van Maalbeek en in het donker waarin alle nabestaanden zich nu bevinden. En vanuit de diepte van het graf staat hij met Jezus op uit de doden. En wij allen met hem. Liefde sterker dan de dood. Geloof, hoop, liefde: deze drie; maar de grootste van deze is de liefde!

Vrolijk voorjaar en bovenal... een gezegend pasen!